

Vogels in onze leefomgeving

Gemeente Leeuwarden

Huismussen

Van huismus tot stadsduif: de stad is bij uitstek de plek waar mensen en vogels elkaar ontmoeten. Voor echte stadsvogels zoals de gierzwaluw en de huismus is de stad het belangrijkste leefgebied. Zelfs de zeldzame slechtvalk heeft Leeuwarden al gevonden om haar kuikens groot te brengen.

Een groene en vogelvriendelijke leefomgeving is goed voor onze gezondheid en ons welzijn. Als je omgeving groen is, ervaar je minder stress. Zelfs ontroerend goed stijgt in waarde als er meer groen in de omgeving te vinden is. Meer vogels in de stad kan bijdragen aan een natuurlijkere omgeving.

Ook in de buitengebieden is overal natuur te vinden. Huismussen en boerenzwaluwen zoeken graag een warm plekje in en rond boerderijen, terwijl de spreeuwen een heerlijk bad nemen op akkers en de grutto's op drassige weilanden op zoek gaan naar voedsel.

Hoe gaat het eigenlijk met het aantal vogels?

Het aantal vogels in steden en buitengebied neemt af: we zien steeds minder vaak huismussen of spreeuwen rondvliegen. Ook weidevogels hebben het zwaar te verduren door intensieve landbouw en stadsuitbreidingen. Samen kunnen wij ons inzetten voor vogels. Met de juiste tips en trucs kunnen we proberen het aantal vogels in onze gemeente weer toe te laten nemen.

Wat heeft een vogel nodig?

Een goed leefgebied voldoet aan de drie V's: Voedsel, Veiligheid en Voortplanting. Aan alle drie de elementen moet worden voldaan. Als één van de drie V's niet aanwezig is, dan is de omgeving niet geschikt voor vogels. Stel dat jouw tuin vol staat met mooie struiken. Daarin kan een merel een nestje bouwen en zich verstoppen voor katten. Maar als de merel geen voedsel kan vinden dan kan hij niet overleven.

Ook verstening is een groter wordend probleem. Stenen in je tuin leggen, lijkt heel makkelijk en onderhoudsvrij. Echter, hoe meer stenen je in je tuin legt, hoe minder plaats er is voor groen. Dat zorgt ervoor dat vogels geen plekje kunnen vinden in de tuin, geen voedsel kunnen vinden en zich niet veilig kunnen verstoppen.

Wat wordt er al gedaan?

Gemeente Leeuwarden zet zich in voor een toename van het aantal vogels in de gemeente. In maart 2010 stelde de gemeenteraad vogelbeleid vast gericht op stadsvogels. Dit beleid is inmiddels verruimd voor alle vogelsoorten. Met dit beleid wil gemeente Leeuwarden een geschikte leefomgeving voor vogels creëren. Nieuwe wijken richten we groen- en waterrijk in met natuurvriendelijke oevers. Waar mogelijk hangen we bij nieuwbouw nestkasten voor vogels op of richten we daken vogelvriendelijk in. Er is speciale aandacht voor nestplaatsen voor ijsvogels, diverse zwaluwsoorten en weidevogels.

Meidoorn

Wat kunt u doen?

Als je een vogelvriendelijke tuin wilt, kun je rekening houden met de samenwerking tussen planten, vogels en andere dieren. Zorg er dan voor dat de 3 V's goed vertegenwoordigd zijn in je tuin: plaats bessenstruiken voor voedsel, een haag of doornige struik voor voortplanting en bomen of andere struiken voor veiligheid. Je kunt ook oude materialen zoals stenen, dakpannen en takken hergebruiken. Bouw er bijvoorbeeld insectenhôtels van.

10 vogeltips

Tip 1: Wil je een schutting in je tuin? Kies voor een heg, of laat de schutting begroeien met klimop of wilde kamperfoelie.

Tip 2: Plant dichte (doorn)struiken, zoals meidoorn, haagbeuk en liguster. Dit zijn ideale schuil- en nestplaatsen.

Tip 3: Maak je tuin niet te netjes. Rommelhoekjes en losse bladeren zijn goede plekken voor vogels om te zoeken naar voedsel.

Tip 4: Plant bes- en zaaddragende struiken en lok insecten met bloeiende planten. Insecten maken voor vogels deel uit van een gevarieerd dieet.

Tip 5: Zorg voor water. Een ondiep schaaftje met water dient als drink- en badplaats.

Vogelhuisje

Tip 6: Zorg voor nestgelegenheid. Vogels maken gretig gebruik van nestkasten en nestpannen.

Tip 7: Controleer bij sloop en renovatie eerst of er mussen of gierzwaluwen onder het dak nestelen en tref compenserende maatregelen (wettelijke plicht).

Tip 8: Kies je voor een nieuwbouwhuis? Plaats neststenen of nestpannen voor

gierzwaluwen en huismussen in de gevel of het dak.

Tip 9: Agrariërs helpen weidevogels door te zorgen voor een hogere waterstand, zodat weidevogels gemakkelijker voedsel kunnen vinden.

Tip 10: Door later te maaien, helpen agrariërs kuikens van weidevogels gemakkelijker te overleven.

Natuurwetgeving

Alle vogels vallen onder de bescherming van de Wet Natuurbescherming.

Tijdens het broedseizoen zijn ook alle nesten beschermd. Daarnaast is er nog een aantal vogelnesten het hele jaar beschermd. Deze wet bepaalt dat werkzaamheden, waardoor vogels en/of hun vaste verblijfsplaatsen verstoord worden, verboden zijn. Om de werkzaamheden toch uit te voeren, dien je een ontheffing aan te vragen. Dat kan bij provincie Fryslân.

Meer informatie over vogels

www.vogelbescherming.nl

www.vogelsinmijntuin.nl

www.checklistgroenbouwen.nl

www.vogelsendewet.nl

www.vivara.nl

Algemene informatie over vogels

Informatie om meer vogels naar uw tuin te lokken

Tool voor groen bouwen

Informatie over wetgeving met betrekking tot vogels

Webwinkel voor nestkasten en dergelijke

Gemeente **Leeuwarden**

www.leeuwarden.nl